

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

**Ενότητα: ‘Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-κοινωνική
Συναίσθηση και Ευθύνη’**

**Υποθεματική Ενότητα: ‘Συμπερίληψη:
Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα’**

Τάξη Γ, Τμήμα 2ο

**Ομάδα Εργασίας: Κουτσοπούλου Άννα, Μπλούτη
Έλενα, Καρβούνης Χρήστος, Κόλλιας Σεραφείμ,
Μίχος Κωνσταντίνος**

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

STOP CHILD LABOR

Every child deserves
a childhood, not a
workplace.

www.childdefender.com

Η παιδική εργασία αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης εποχής. Πρόκειται για την απασχόληση ανηλίκων σε εργασίες που είναι ακατάλληλες για την ηλικία τους, συχνά επικίνδυνες και επιβλαβείς για τη σωματική και ψυχική τους ανάπτυξη. Δεν αναφερόμαστε σε απλές δουλειές στο σπίτι ή σε περιστασιακή

βοήθεια, αλλά σε συστηματική εργασία που στερεί από τα παιδιά το δικαίωμα στη μόρφωση, στο παιχνίδι και στην ανεμελιά της παιδικής ηλικίας. Το φαινόμενο αυτό εμφανίζεται κυρίως σε χώρες που αντιμετωπίζουν έντονα οικονομικά προβλήματα, φτώχεια, πολέμους ή κοινωνικές ανισότητες, χωρίς όμως να απουσιάζει και από πιο ανεπτυγμένες κοινωνίες.

Παραδείγματα παιδικής εργασίας συναντάμε σε εργοστάσια, όπου παιδιά εργάζονται πολλές ώρες με ελάχιστη αμοιβή, σε αγροτικές περιοχές όπου συμμετέχουν σε βαριές καλλιεργητικές εργασίες, σε ορυχεία με επικίνδυνες συνθήκες, καθώς και στους

δρόμους μεγάλων πόλεων όπου πωλούν προϊόντα ή ζητιανεύουν. Σε πολλές περιπτώσεις τα παιδιά εργάζονται χωρίς ασφάλεια, χωρίς προστασία και χωρίς να πηγαίνουν σχολείο, γεγονός που τα παγιδεύει σε έναν φαύλο κύκλο φτώχειας και εκμετάλλευσης.

Η παιδική εργασία παραβιάζει θεμελιώδη δικαιώματα του παιδιού. Καταρχάς, παραβιάζεται το δικαίωμα στην εκπαίδευση, καθώς πολλά παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο για να εργαστούν. Επιπλέον, θίγεται το δικαίωμα στην υγεία και στην ασφάλεια, αφού συχνά εκτίθενται σε επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες. Παράλληλα, καταπατάται το δικαίωμα στο παιχνίδι, στην ξεκούραση και στη φυσιολογική ανάπτυξη, αλλά και το δικαίωμα στην προστασία από κάθε μορφή οικονομικής εκμετάλλευσης, όπως ορίζει η Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού του ΟΗΕ.

Η ευθύνη για το φαινόμενο αυτό είναι συλλογική. Οι κυβερνήσεις ευθύνονται όταν δεν εφαρμόζουν αυστηρά τη νομοθεσία και δεν εξασφαλίζουν δωρεάν και ποιοτική εκπαίδευση. Οι εργοδότες φέρουν μεγάλη ευθύνη όταν εκμεταλλεύονται τη φθηνή παιδική εργασία για κέρδος. Η διεθνής κοινότητα οφείλει να λαμβάνει μέτρα και να ασκεί πίεση για την προστασία των παιδιών, ενώ και η κοινωνία συνολικά δεν πρέπει να αδιαφορεί. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ίδιες οι οικογένειες, λόγω οικονομικής ανάγκης, οδηγούνται σε αυτή τη λύση, γεγονός που δείχνει ότι η ρίζα του προβλήματος βρίσκεται κυρίως στη φτώχεια και την κοινωνική ανισότητα.

Για την αντιμετώπιση της παιδικής εργασίας απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια. Χρειάζεται αυστηρή εφαρμογή των νόμων, ενίσχυση των ελέγχων στις επιχειρήσεις, παροχή οικονομικής στήριξης στις φτωχές οικογένειες και εξασφάλιση δωρεάν και υποχρεωτικής εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά.

Παράλληλα, η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση του φαινομένου. Μόνο μέσα από τη συνεργασία κρατών, οργανισμών και πολιτών μπορεί να διασφαλιστεί ότι κάθε παιδί θα έχει τη δυνατότητα να ζήσει μια ασφαλή και δημιουργική παιδική ηλικία, γεμάτη γνώση, παιχνίδι και όνειρα.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ- CYBER BULLYING

Ο σχολικός εκφοβισμός και το cyber bullying αποτελούν σοβαρά κοινωνικά προβλήματα που επηρεάζουν τη ζωή και την ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων. Ο σχολικός εκφοβισμός είναι η σκόπιμη, επαναλαμβανόμενη επιθετική συμπεριφορά απέναντι σε έναν μαθητή, όπου υπάρχει ανισορροπία δύναμης ανάμεσα στον θύτη και το θύμα. Μπορεί να είναι σωματικός, όπως χτυπήματα και σπρωξίματα, λεκτικός, όπως προσβολές και απειλές, ή κοινωνικός, όπως ο αποκλεισμός από παρέες και η διάδοση φημών. Σε ορισμένες περιπτώσεις παίρνει και ρατσιστική μορφή, όταν κάποιος στοχοποιείται λόγω καταγωγής, φύλου ή εμφάνισης.

Από την άλλη πλευρά, το cyber bullying είναι ο εκφοβισμός που πραγματοποιείται μέσω του διαδικτύου και των ψηφιακών μέσων, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα μηνύματα και οι διαδικτυακές πλατφόρμες. Περιλαμβάνει την αποστολή απειλητικών ή προσβλητικών μηνυμάτων, τη δημοσίευση προσωπικών φωτογραφιών χωρίς άδεια, τη δημιουργία

ψεύτικων προφίλ για διασυρμό και τη δημόσια ταπείνωση σε ομαδικές συνομιλίες. Το ιδιαίτερα ανησυχητικό με το cyber bullying είναι ότι μπορεί να συμβαίνει οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας και να διαδίδεται πολύ γρήγορα σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων.

Και οι δύο μορφές εκφοβισμού παραβιάζουν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Παραβιάζεται το δικαίωμα του παιδιού στην αξιοπρέπεια, στον σεβασμό, στην ασφάλεια και στην εκπαίδευση. Στην περίπτωση του διαδικτυακού εκφοβισμού παραβιάζεται επιπλέον και το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή. Σύμφωνα με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, κάθε παιδί έχει δικαίωμα να προστατεύεται από κάθε μορφή βίας και κακοποίησης.

Η ευθύνη για την αντιμετώπιση του φαινομένου δεν ανήκει μόνο στον θύτη. Ο ίδιος φέρει άμεση ευθύνη για τις πράξεις του, όμως σημαντικό ρόλο παίζουν και οι παρατηρητές που, όταν παραμένουν αδρανείς, ενισχύουν έμμεσα το πρόβλημα. Το σχολείο έχει υποχρέωση να λαμβάνει μέτρα πρόληψης και να παρεμβαίνει άμεσα, ενώ η οικογένεια οφείλει να καλλιεργεί αξίες σεβασμού και να επιβλέπει τη συμπεριφορά των παιδιών. Παράλληλα, η πολιτεία πρέπει να θεσπίζει κατάλληλους νόμους και πολιτικές προστασίας, ενώ οι ψηφιακές πλατφόρμες οφείλουν να ελέγχουν και να αφαιρούν επιβλαβές περιεχόμενο.

Για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού και του cyber bullying απαιτείται συνεργασία όλων. Στο σχολείο μπορούν να οργανώνονται ενημερωτικά προγράμματα, να υπάρχει σχολικός ψυχολόγος και σαφείς κανόνες με συνέπειες. Στην οικογένεια είναι σημαντική η ανοιχτή επικοινωνία και η σωστή καθοδήγηση στη χρήση του διαδικτύου. Οι μαθητές πρέπει να ενθαρρύνονται

να μιλούν όταν
βιώνουν ή
παρατηρούν
περιστατικά
εκφοβισμού και να
στηρίζουν τα θύματα.

**BE A
FRIEND,**

**NOT A
BULLY**

**Kindness is power.
Bullying stops with you.**

#STUDENTSAGAINSTBULLYING

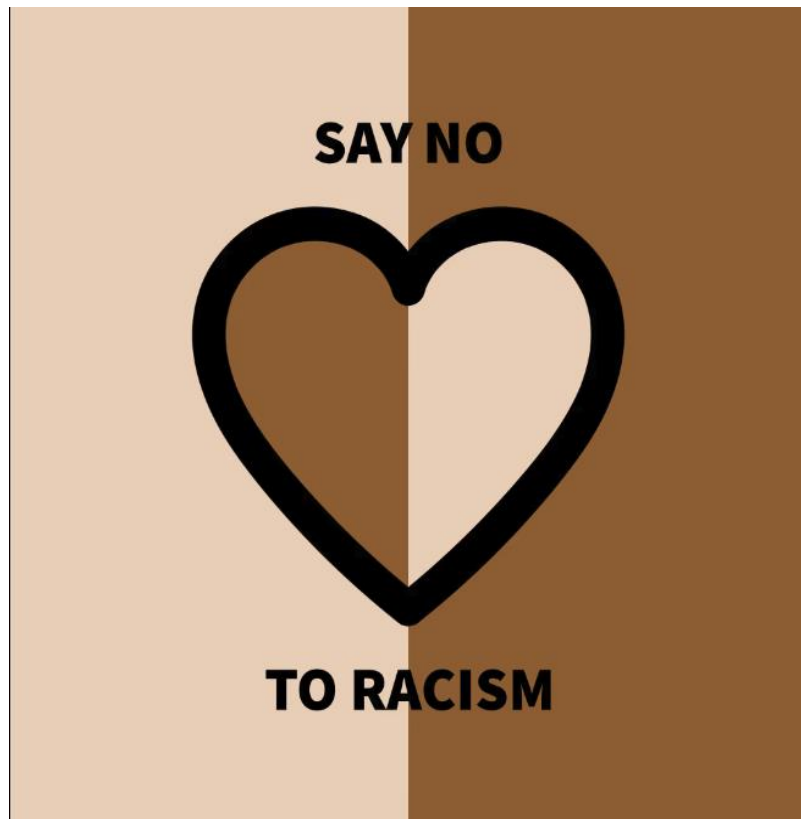
ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Ο ρατσισμός αποτελεί ένα σοβαρό κοινωνικό φαινόμενο που εκδηλώνεται όταν άτομα ή ομάδες ανθρώπων αντιμετωπίζονται με προκατάληψη, διακρίσεις ή και βία εξαιτίας χαρακτηριστικών που τους διαφοροποιούν, όπως η φυλή, το χρώμα του δέρματος, η εθνικότητα, η θρησκεία, το φύλο, ο σεξουαλικός προσανατολισμός ή κάποια αναπηρία. Βασίζεται σε στερεότυπα και στην εσφαλμένη αντίληψη ότι κάποιοι άνθρωποι είναι ανώτεροι ή κατώτεροι από άλλους. Ο ρατσισμός μπορεί να εμφανιστεί σε πολλές μορφές, όπως ο φυλετικός ρατσισμός, όταν ένα άτομο απορρίπτεται από μια εργασία λόγω της καταγωγής του, ο θρησκευτικός ρατσισμός, όταν κάποιος στοχοποιείται εξαιτίας της πίστης του, καθώς και ο σεξισμός, δηλαδή η άνιση

μεταχείριση λόγω φύλου, όπως για παράδειγμα η άνιση αμοιβή ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία.

Οι συνέπειες του ρατσισμού είναι ιδιαίτερα σοβαρές, καθώς παραβιάζονται θεμελιώδη ανθρώπινα

δικαιώματα. Πρώτα απ' όλα καταπατάται το δικαίωμα στην ισότητα και την ίση μεταχείριση, αλλά και το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια και τον σεβασμό. Παράλληλα, θίγεται το δικαίωμα στην εργασία και στην εκπαίδευση χωρίς διακρίσεις, η ελευθερία σκέψης και θρησκείας, ενώ σε ακραίες περιπτώσεις απειλείται ακόμη και η ασφάλεια ή η ίδια η ζωή των θυμάτων. Η ευθύνη για την ύπαρξη και τη διαίωνιση του ρατσισμού δεν βαραίνει μόνο τα άτομα που εκδηλώνουν ρατσιστική συμπεριφορά, αλλά και την κοινωνία συνολικά όταν ανέχεται στερεότυπα και δεν αντιδρά. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν η οικογένεια και το σχολείο, τα οποία οφείλουν να καλλιεργούν αξίες σεβασμού και αποδοχής, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που πρέπει να αποφεύγουν την αναπαραγωγή προκαταλήψεων, καθώς και το κράτος που οφείλει να εφαρμόζει αποτελεσματικά τη νομοθεσία κατά των διακρίσεων.

Η αντιμετώπιση του ρατσισμού απαιτεί συλλογική προσπάθεια. Η εκπαίδευση και η ενημέρωση από μικρή ηλικία μπορούν να συμβάλουν στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και του σεβασμού προς τη διαφορετικότητα. Παράλληλα, είναι απαραίτητη η αυστηρή εφαρμογή των νόμων κατά της ρατσιστικής βίας και των διακρίσεων, η προώθηση της ισότητας στους χώρους εργασίας και εκπαίδευσης, καθώς και η ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών και θρησκειών. Τέλος, καθοριστική είναι και η ατομική στάση ευθύνης: κανείς δεν πρέπει να μένει αδιάφορος μπροστά σε ρατσιστικές συμπεριφορές. Μόνο μέσα από τη συνειδητή προσπάθεια όλων μπορεί να οικοδομηθεί μια κοινωνία δικαιοσύνης, ισότητας και αμοιβαίου σεβασμού.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Η ανεργία αποτελεί ένα από τα σοβαρότερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της εποχής μας, καθώς το δικαίωμα στην εργασία παραβιάζεται άμεσα ή έμμεσα μέσα από την ανασφάλεια, την υποαπασχόληση και τη δυσκολία εξεύρεσης σταθερής απασχόλησης. Παρόλο που σε ορισμένες χώρες τα ποσοστά ανεργίας παρουσιάζουν βελτίωση, η ποιότητα των διαθέσιμων θέσεων εργασίας και η μακροχρόνια ανεργία εξακολουθούν να πλήττουν σημαντικά τμήματα του πληθυσμού.

Στην Ελλάδα παρατηρούνται παραβιάσεις των δικαιωμάτων των ανέργων, όπως η περιστασιακή και ευέλικτη απασχόληση, η οποία συχνά οδηγεί σε χαμηλά και ανεπαρκή επιδόματα, καθώς και η παράνομη απασχόληση επιδοτούμενων ανέργων, όπου

εργοδότες εκμεταλλεύονται την ανάγκη των ανθρώπων για εργασία παραβιάζοντας την εργατική νομοθεσία. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι παραβιάσεις εργασιακών δικαιωμάτων περιλαμβάνουν μισθολογικές παραβιάσεις, όπως κλοπή μισθών και μη τήρηση των νόμων, αλλά και την αύξηση της παιδικής εργασίας για πρώτη φορά μετά από είκοσι χρόνια, γεγονός που επηρεάζει εκατομμύρια παιδιά.

Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της ανεργίας είναι εξίσου σοβαρές. Η μακροχρόνια ανεργία οδηγεί στη διάβρωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και καθιστά την επανένταξη στην αγορά εργασίας ιδιαίτερα δύσκολη, ενώ η έλλειψη σταθερού εισοδήματος οδηγεί πολλές οικογένειες στη φτώχεια και στην αδυναμία κάλυψης βασικών αναγκών.

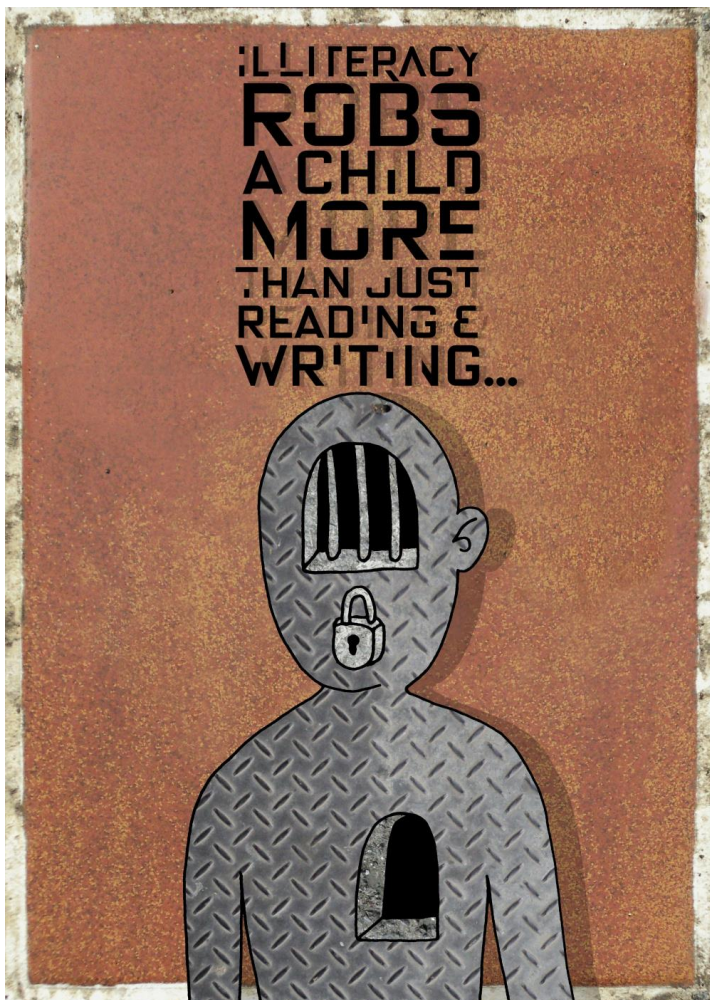
Οι βασικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην αύξηση της ανεργίας περιλαμβάνουν την τεχνολογική εξέλιξη και την αυτοματοποίηση, καθώς η ραγδαία

ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης αντικαθιστά θέσεις εργασίας ρουτίνας και απαιτεί νέες, εξειδικευμένες δεξιότητες που μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού δεν διαθέτει. Επιπλέον, οι δημογραφικές πιέσεις και η γήρανση του πληθυσμού στην Ευρώπη δημιουργούν ελλείψεις δεξιοτήτων σε ορισμένους τομείς, ενώ δυσκολεύουν την παραμονή και ένταξη μεγαλύτερων

σε ηλικία εργαζομένων. Παράλληλα, οι ελαστικές μορφές εργασίας, όπως η μερική απασχόληση και οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου, οδηγούν σε αύξηση της υποαπασχόλησης.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας απαιτούνται στοχευμένες παρεμβάσεις. Η επένδυση στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να βοηθήσει τους εργαζομένους να προσαρμοστούν στις ανάγκες της ψηφιακής και πράσινης οικονομίας. Η στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω κινήτρων και πόρων μπορεί να ενισχύσει τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, η ενίσχυση των επιδομάτων και των συστημάτων προστασίας των ανέργων πρέπει να γίνεται με τρόπο που να προωθεί την επανένταξη στην αγορά εργασίας. Τέλος, οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, που συνδέουν άμεσα τον άνεργο με την αγορά εργασίας, αποτελούν πιο αποτελεσματική λύση σε σχέση με την παθητική καταβολή επιδομάτων.

ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ

Η παιδεία αποτελεί βασικό δικαίωμα κάθε ανθρώπου και θεμέλιο για την ανάπτυξη μιας υγιούς και προοδευτικής κοινωνίας. Μέσα από την εκπαίδευση, το άτομο αποκτά γνώσεις, δεξιότητες και την ικανότητα να σκέφτεται κριτικά. Παρ' όλα αυτά, σε πολλές περιοχές του κόσμου, αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις στη χώρα μας, παρατηρείται το φαινόμενο της έλλειψης

παιδείας και του αναλφαβητισμού, ένα πρόβλημα που επηρεάζει αρνητικά τόσο το άτομο όσο και την κοινωνία συνολικά.

Ο αναλφαβητισμός αναφέρεται στην αδυναμία ενός ανθρώπου να διαβάζει και να γράφει σε βασικό επίπεδο. Μπορεί να είναι πλήρης, όταν το άτομο δεν μπορεί καθόλου να διαβάσει ή να γράψει, ή λειτουργικός, όταν γνωρίζει τα βασικά αλλά δεν μπορεί να κατανοήσει σωστά ένα κείμενο ή να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά τη γλώσσα στην καθημερινή του ζωή. Η έλλειψη παιδείας οφείλεται σε πολλούς παράγοντες. Η φτώχεια αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους, καθώς πολλά παιδιά αναγκάζονται να εργάζονται αντί να πηγαίνουν σχολείο. Επιπλέον, οι πόλεμοι, οι κοινωνικές ανισότητες και η έλλειψη σχολικών υποδομών δυσκολεύουν την πρόσβαση στην εκπαίδευση. Σε κάποιες περιπτώσεις, η αδιαφορία ή η έλλειψη στήριξης από το οικογενειακό περιβάλλον επιδεινώνει ακόμη περισσότερο το πρόβλημα.

Οι συνέπειες του αναλφαβητισμού είναι σοβαρές και πολυεπίπεδες. Τα άτομα που δεν έχουν λάβει επαρκή εκπαίδευση δυσκολεύονται να βρουν εργασία και συχνά ζουν σε συνθήκες φτώχειας. Παράλληλα, αδυνατούν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική και πολιτική ζωή, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητά τους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Σε κοινωνικό επίπεδο, η έλλειψη παιδείας εμποδίζει την ανάπτυξη, αυξάνει τις ανισότητες και περιορίζει την πρόοδο μιας χώρας.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτούνται συντονισμένες προσπάθειες από το κράτος και την κοινωνία. Είναι απαραίτητη η ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης, η δημιουργία περισσότερων σχολείων και η στήριξη των οικονομικά αδύναμων οικογενειών, ώστε όλα τα παιδιά να έχουν ίσες ευκαιρίες μάθησης. Παράλληλα, τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων παίζουν σημαντικό ρόλο, καθώς

προσφέρουν μια δεύτερη ευκαιρία σε όσους δεν ολοκλήρωσαν τη βασική τους εκπαίδευση και επιθυμούν να βελτιώσουν τη ζωή τους.